

Utbildningsdepartementet
Internationella sekretariatet
103 33 STOCKHOLM

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2009-753-STA

ER REF U2009/3571/IS

ESTABLISHED 1668

Yttrande över remiss angående Globaliseringsrådets slutrapport Bortom krisen - Om ett framgångsrikt Sverige i den nya globala ekonomin (Ds 2009:21) 2009-11-27

Globaliseringsrådets slutrapport lyfter viktiga frågor kring hur bästa möjliga förutsättningar bör skapas för att svensk ekonomi ska kunna hävda sig väl framöver. Rapporten innehåller 16 relativt övergripande reformförslag om hur Sverige bör värna sin konkurrenskraft samt stärka sin omställningsförmåga. Riksbanken delar i huvudsak rapportens problembeskrivning och anser att förslagen till åtgärder är överlag väl värda att utreda ytterligare eller att beakta i den ekonomiska politiken.

Reformförslagen spänner över ett flertal olika områden, och endast två förslag faller på ett tydligt sätt direkt inom Riksbankens huvudsakliga ansvarsområden, penningpolitik och finansiell stabilitet. Riksbanken avstår ifrån att yttra sig närmare avseende de förslag som inte har en direkt koppling till dessa områden. Avseende förslaget om att "Värna stabiliteten i den ekonomiska politiken" instämmer Riksbanken i slutsatsen att långsiktigt uthålliga statsfinanser och låg inflation utgör centrala delar av konkurrenskraftspolitiken.

När det gäller de punkter under förslaget om att "Slå vakt om frihandel och ett globalt finanssystem", vilka berör det globala finansiella systemet, instämmer Riksbanken i de övergripande rekommendationer som ges. Riksbanken vill dock gärna precisera sin syn avseende dessa frågor.

Riksbanken delar slutsatsen i rapporten att välfungerande internationella kapitalmarknader är av starkt svenskt intresse samt att det nuvarande regelverket har visat sig otillräckligt. Riksbanken instämmer i rapportens uppfattning att det finns behov av ett starkt internationellt regelverk och en utvidgad övervakning av det internationella finansiella systemet.

I rapporten framhålls behovet av en global "finansinspektion". En global tillsynsmyndighet förutsätter dock att enskilda länder är villiga att ge upp nationell suveränitet. På global nivå finns idag inga institutionella och legala arrangemang genom vilka myndighetsutövning kan överföras från nationell till överstatlig nivå.

De intressekonflikter som uppstår mellan nationell suveränitet och internationell maktutövning innebär en kraftig begränsning av den möjliga arbetsfördelningen mellan nationella och internationella institutioner. I praktiken kommer därför en "global finansinspektion" inte att kunna genomföra tvingande tillsynsbeslut, utan det löpande tillsynsarbetet kommer även framöver att utföras av nationella institutioner. Givet denna begränsning finns dock utrymme för reformer internationellt, såväl på global som på europeisk nivå.

Möjligheterna för Internationella valutafonden (IMF) med dess globala medlemskrets att spela en avgörande roll i det sammanhanget bör utnyttjas. Finanskrisen har medfört att IMF:s finansiella resursbas kraftigt förstärkts. IMF bör ges en tydlig roll att samordna likviditetstillförseln till behövande centralbanker för att minska enskilda länders behov av att bygga upp stora valutareserver och träffa bilaterala avtal om tillförsel av reservvaluta. Det vore naturligt att låta IMF som multilateral finansiell institution ansvara för samordningen av sådana insatser. I syfte att förstärka IMF:s krisförebyggande arbete bör IMF även tilldelas nya verktyg och uppgifter. Särskilt när det gäller den finansiella sektorn bör IMF ges bättre möjligheter att på ett tidigt stadium varna för risker i det finansiella systemet. Samarbetet med det nyligen bildade Financial Stability Board (FSB) är centralt för utvecklandet av ett varningssystem för finansiella obalanser. FSB bör, som rapporten antyder, få en viktig roll i det analysarbete som utvecklandet av varningssystem innebär. En annan aspekt är att IMF bör bli bättre på att sammanföra övervakningen av medlemsländernas ekonomiska utveckling med händelserna på de finansiella marknaderna. Det innebär att de så kallade Financial Sector Assessment Programs (FSAP) behöver vidareutvecklas, vilket påverkar IMF:s arbete med att bevaka länders finanssektorer och se till att länderna lever upp till överenskomna regler. IMF bör också i ökad utsträckning göra sådana analyser ur ett regionalt perspektiv när enskilda länders finansiella system är starkt integrerade.

Det institutionella ramverket som har skapats genom EU-samarbetet ger möjligheter till mer långtgående överstatlig myndighetsutövning jämfört med den globala nivån. Riksbanken anser därför att det är angeläget att gå vidare med och fördjupa de förslag till förbättrad EU-gemensam tillsyn som är under genomförande. Exempelvis pågår inom EU ett arbete med att skapa en organisation - European Systemic Risk Board (ESRB) - som har till uppgift att övervaka det europeiska finansiella systemet på makronivå. Inom EU kommer även de tre nuvarande EU-kommittéerna som arbetar med samordning och harmonisering av regler och tillsyn att uppgraderas till EU-myndigheter och få utökade befogenheter.

Sammanfattningsvis anser Riksbanken det är önskvärt med en fördjupad analys av möjligheterna att skapa en ändamålsenlig internationell reglering och tillsyn av det finansiella systemet. En sådan analys bör utmynna i rekommendationer baserat på vad som är genomförbart inom befintliga internationella arrangemang eftersom dessa är av avgörande betydelse för vilken roll exempelvis en "global finansinspektion" kan spela i praktiken. Riksbanken uppmanar därför till en fördjupad analys av behovet och möjligheterna för en stärkt reglering och övervakning av det internationella finansiella systemet.

- Beslut i detta ärende har fattats av tillförordnade avdelningschefen Jesper Hansson efter föredragning av Petra Lennartsdotter och Erik Lenntorp.

Jesper Hansson

Petra Lennartsdotter

Erik Lenntorp